

Més reflexions derivades de la pandèmia

Xavier Bonfill

Director

La pandèmia de covid ja fa dos anys que dura i ni s'ha acabat ni sabem quan la podrem donar com a mínim per controlada. Les seves periòdiques onades ens han creat una sensació de lentitud exasperant amb les successives restriccions a la vida quotidiana, l'afectació dels serveis sanitaris i socials i la desil·lusió de comprovar que quan hem cregut que s'acabava ha tornat a començar. Però alhora les novetats relacionades amb la pandèmia han estat vertiginoses i globals, sense poder escapar de la sensació que estem encerclats per aquest únic tema. Aquest és el context on s'han de situar les contribucions de l'IEC sobre la covid que seguim publicant en aquest número dels *Annals*. Si bé en l'anterior¹⁻⁵ ens vàrem focalitzar en els aspectes més bàsics i poblacionals de l'epidèmia, aquí ho fem sobre els vessants més relacionats amb l'assistència i la recerca. En tots els casos, i encara que hi ha hagut algunes actualitzacions puntuals, no es pot perdre de vista que ha passat gairebé un any des que aquestes ponències foren preparades i tal com dèiem, hi ha hagut molts canvis des de llavors. Però si es té en compte aquesta limitació temporal, les reflexions de fons segueixen sent encara molt vàlides i útils.

A Roda contínua... hi trobem dos interessants treballs: el primer, explica l'experiència a l'àrea poblacional atesa pel Consorci Sanitari de Terrassa per tal de conscienciar sobre la importància de prevenir les caigudes en persones grans; el segon, descriu el projecte SWITCH que té com objectiu conscienciar i millorar l'atenció respectuosa i personalitzada a les persones trans en els centres de salut.

A Proves i evidències, des de l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQuAS) ens resumeixen la guia recentment elaborada sobre el tractament nutricional de pacients amb insuficiència cardíaca i desnutrició. **A Sense amnèsia,** tenim coneixement d'un nou epònim català, en aquest cas el del siringofibroadenoma ecclí de Mascaró.

A De llibre, podeu llegir dues documentades ressenyes sobre dos interessants llibres que han estat publicats fa ben poc. En la primera, Lluís Guerrero ens detalla les característiques i la importància del *Catalan physicians' contributions to medicine: a historical view through eponyms* que recull una bona part dels epònims publicats en aquestes pàgines pels nostres brillants col·laboradors Elena Guardiola i Josep-E. Baños. Sens dubte, aquesta iniciativa de la Fundació Dr. Antoni Esteve permet fer conèixer al públic internacional algunes de les principals contribucions a la medicina fetes des del nostre país. En el segon cas, Ricard Permanyer ens resumeix el llibre *Médicos republicanos españoles exiliados. Aportaciones a la medicina mexicana* del Dr. Pelayo Vilar Puig. Tal com apunta el títol, es tracta d'una exhaustiva recopilació de les contribucions dels metges republicans espanyols que es varen exiliar a Mèxic després de la Guerra Civil i repassa les principals contribucions tant en l'exercici de la medicina, com en la creació d'organitzacions mutualistes, en la indústria farmacèutica i en el món editorial. És una bona oportunitat per constatar de prop el mèrit dels nostres col·legues per ser tan creatius a més de resilientts en unes circumstàncies tan difícils.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

1. Bonfill X. Contribucions de l'IEC sobre la covid. *Annals de Medicina*. 2021;104(4):145.
2. Jofre J. El virus SARS-CoV-2, agent causal de la covid-19. *Annals de Medicina*. 2021;104(4):146-148.
3. Vergara-Alert J. La interacció entre animals i humans en l'aparició de pandèmies víriques. *Annals de Medicina*. 2021;104(4):149-151.
4. Terradas J. Pandèmia i ecologia. *Annals de Medicina*. 2021;104(4):152-154.
5. Plasència A. Intel·ligència epidèmica i ciència abans de la propera pandèmia. *Annals de Medicina*. 2021;104(4):155-157.

Correspondència: Dr. Xavier Bonfill
Servei d'Epidemiologia Clínica i Salut Pública
Hospital de la Santa Creu i Sant Pau
C/ Sant Antoni M. Claret, 167
08025 Barcelona
Tel. 935 537 810
Adreça electrònica: xbonfill@santpau.cat